

Adviesraad Sociaal Domein Zuidplas

Weidezoon 62
2841 SP Moordrecht
secretarisadviesraadzuidplas@gmail.com
www.adviesraadzuidplas.nl

Aan het college van B&W van de gemeente Zuidplas
Postbus 100
2910 AC Nieuwerkerk aan den IJssel

Datum: 29 april 2021
Onderwerp: Regiovisie "Samen scherper aan de wind" (consultatieversie)

Geachte College,

In uw schrijven onder kenmerk U21.000552 vraagt u ons advies omtrent de consultatieversie van de Regiovisie "Samen scherper aan de wind" betreffende de regionale samenwerking Jeugd en WMO in Midden-Holland voor de periode 2021-2024. U vraagt ons expliciet te kijken vanuit het perspectief van de inwoner/cliënt. Op verzoek hebben we - cursief -aangegeven welke adviezen lokale verantwoordelijkheid betreffen en welke regionaal.

Een woord vooraf:

Hoofdstuk 2 punt 1 heeft als kop:

Visie: zorg en ondersteuning is beschikbaar voor wie dat nodig heeft.

Deze visie onderschrijft de adviesraad ook.

De adviesraad gaat er vanuit dat bij een eventuele verandering in de organisatie van de samenwerking deze visie de komende jaren niet anders zal worden. Cliënten blijven de noodzakelijke zorg en ondersteuning ontvangen! (*lokaal en regionaal*)

Advisering op onvolledige informatie:

Het ontbreekt aan informatie over wat tot nu toe bereikt is in de samenwerking en wat anders of beter moet. De ambities kunnen daardoor helaas niet vanuit het perspectief van concreet bereikte resultaten worden beoordeeld.

De adviesraad adviseert een inhoudelijke en financiële evaluatie van "Gebundelde krachten" op te nemen in de Regiovisie zodat duidelijk wordt wat is geleerd van eerdere ervaringen en hoe dat doorwerkt in deze visie. (*regionale actie*)

Ook ontbreekt hoofdstuk 6 waarin de organisatie, governance en financiën aan de orde (zullen) komen. Omdat deze aspecten van wezenlijk belang zijn voor de Regiovisie verwacht de adviesraad dat ook over dit hoofdstuk advies wordt gevraagd.

Onze aandachtspunten:

In een eerdere fase hebben wij ten behoeve van het opstellen van de Regiovisie Jeugdhulp, Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang vanuit de Adviesraad Sociaal Domein Zuidplas een aantal aandachtspunten aangeleverd.

Betaalbare en kwalitatief goede zorg:

Vanuit het cliëntperspectief is het uitgangspunt het realiseren van kwalitatief goede zorg die betaalbaar en toegankelijk is voor wie dat nodig heeft. Deze opvatting sluit aan bij ons aandachtspunt om te denken vanuit de burger en ervoor te zorgen dat de ondersteuningsbehoefte centraal staat.

Hoe dat te bereiken in een context van samenwerking, helder en stevig contractmanagement en grip en sturing op de kosten, staat beschreven in het ambitieuze (concept-) regioplan.

Uitgangspunten:

Keuzevrijheid door de cliënt voor een aanbieder, om de zorg en ondersteuning aan te laten sluiten bij de leefwereld van die cliënt, is tot nu toe een belangrijke leidraad gebleven.

De gemeenten hebben wel te maken met oplopende kosten wat kan leiden tot lastenverzwaring bij de inwoners van Zuidplas. Verder wordt het risico van schaarste in de zorg benoemd, wat om keuzes vraagt met betrekking tot de financiële middelen.

Om de druk op het zorgstelsel tegen te gaan, wordt benoemd dat partijen in de zorg op een goede wijze elkaar moeten kunnen vinden, waarbij de ondersteuningsbehoefte van de inwoner leidend is. Het elkaar vinden gaat vanuit een breed gedeeld concept van 'Positieve gezondheid'.

Zo wordt het belang van het bevorderen van "een veerkrachtig en betekenisvol leven" genoemd. Uiteraard zijn wij zeer benieuwd hoe dat gerealiseerd moet gaan worden.

De adviesraad adviseert aan te geven hoe het bevorderen van een veerkrachtig en betekenisvol leven gerealiseerd kan worden binnen de regiovisie. (*lokale en regionale actie*)

Afbakening:

Essentieel in de Regiovisie is de bedoeling te komen tot een regionaal kader gebruikelijke hulp. Daarbij gaat het ook over "normalisering". Mede bedoeld om te kunnen komen tot kostenbesparing. Het gaat dan om een zoektocht naar de juiste kaders voor die 'gebruikelijke' zorg. Deze zoektocht wordt aangegaan in samenspraak met aanbieders en verwijzers.

De adviesraad adviseert naast de adviesraden met name ook cliëntenraden en patiëntenverenigingen bij de zoektocht naar de juiste kaders te betrekken evenals bij het proces van visievorming omtrent de toekomstgerichte opgaven. (*regionale actie*)

Optimalisatie inkoop:

Op pagina 19 van de Regiovisie wordt daarbij bijvoorbeeld gedacht aan het ontwikkelen van nieuwe producten om 'afschaling' te bevorderen. De adviesraad is voorstander van passende zorg en dus ook van tijdige 'afschaling'. Waar mogelijk zal dure specialistische hulpverlening tijdig moeten overgaan in goedkopere zorg waarmee de cliënt goed ondersteund wordt. Cliënten en zorgaanbieders moeten niet onnodig 'blijven hangen' in te dure trajecten.

Maar ook wordt het gebruik en de doorontwikkeling van budgetplafonds genoemd. Hier is de adviesraad toch wel bezorgd over, ook al gaat het (nog) niet over rigide budgetplafonds.

De adviesraad adviseert geen budgetplafonds toe te passen die gaan leiden tot grotere wachttijden, ongewenste overbruggingszorg of ongewenste doorverwijzingen. (*regionale actie*)

Steviger sturen op uitstroom en effectiviteit:

Sturing op kosten zal niet alleen gericht zijn op besparingen bij de gebruiker: kan de zorg minder, goedkoper en kan het eigen netwerk meer.

De adviesraad benadrukt dat er voor sturing op kosten ook controle van de aanbieder nodig is. Er gaat in de jeugdzorg veel geld om, er is sprake van matige effectiviteit, er

gaat veel geld naar 'multi-probleemgezinnen'. Ook zijn de financiële prikkels zodanig dat het behandelen van zware zorgvragen in het gedrang komt met alle risico's van dien.

Controle van de aanbieder kan vooraf en achteraf.

Controle vooraf geeft de gebruiker en de gemeente zekerheid dat de aanbieder, als deze een contract krijgt, de zorg ook daadwerkelijk kan leveren tegen een afgesproken prijs. Controle achteraf maakt duidelijk of de gecontracteerde zorg in uren en kwaliteit ook daadwerkelijk is geleverd.

De adviesraad adviseert in de Regiovisie duidelijke afspraken op te nemen over scherpe controle van de zorgaanbieders. (*regionale actie*)

Overige toekomstgerichte opgaven:

Wij zijn zeer geïnteresseerd in de toekomstgerichte opgaven. De in hoofdstuk 5 genoemde ambities juichen we toe.

Tenslotte een suggestie vanuit de adviesraad:

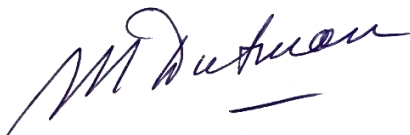
Ten behoeve van de periode 2021-2024 en later heeft de adviesraad nog de volgende suggestie:

Wij adviseren dat de gemeenten in de regionale samenwerking kunnen beschikken over specialistische kennis op het gebied van de sociale dienstverlening in het algemeen en de jeugdhulp in het bijzonder. Bedoeld wordt dan deskundigheid bij een functionaris die direct ten dienste staat van de gemeente(n) en geen onderdeel is (en dus ook onafhankelijk is) van de jeugdhulp zelf. De situatie kan enigszins vergeleken worden met een medisch adviseur bij een zorgverzekering.

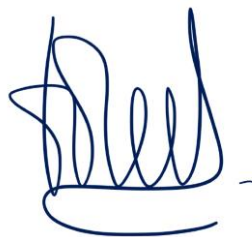
Deze medewerker richt zich op het ontwikkelen van "Good Practices" in de lokale en regionale jeugdhulp. Zo wordt gekeken naar de rationaliteit en efficiëntie van de verwijzingen naar de tweede lijn (de beschikkingen). Deze professional heeft een goed zicht op het totale zorgaanbod en kan adviezen geven over de meest snelle vorm van verwijzing (zorgbemiddeling) en over mogelijke vormen van afschaling van de zorg. Ook het contact met andere verwijzers, zoals de huisartsen, kan dan invloedrijk en op professioneel niveau worden onderhouden. Denkbaar is ook dat het geheel functioneert als een expert / expertiseorgaan voor een sociaal team. Eerder hebben wij dat in de aandachtspunten aangeduid als een Regionaal Expertise Orgaan.

Dit advies is besproken en vastgesteld tijdens de online-vergadering van de adviesraad op 26 april 2021.

De adviesraad is gaarne bereid het advies toe te lichten.

Machteld Dutman
Voorzitter

Hans van der Meer
Secretaris